

Sag C-78/20**Anmodning om præjudiciel afgørelse****Dato for indlevering:**

14. februar 2020

Forelæggende ret:

Najvyšší súd Slovenskej republiky (Slovakiet)

Afgørelse af:

26. november 2019

Parter i hovedsagen:

M.B.

og

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky

Najvyšší súd**Slovenskej republiky**

[...]

KENDELSE

Najvyšší súd Slovenskej republiky (Den Slovakiske Republiks øverste domstol) [...] har i straffesagen mod **M.B.** – den eftersøgte person – for straffelovsovertrædelsen forsætligt manddrab, jf. § 75 i den østrigske straffelov, ved lukket retsmøde afholdt den 26. november 2019 i Bratislava

besluttet:

I henhold til § 318, stk. 1, i Trestný poriadok (den slovakiske strafferetsplejelov), sammenholdt med strafferetsplejelovens § 244, stk. 4, **udsættes sagen** vedrørende den europæiske arrestordre, som anklagemyndigheden i Graz, Republikken Østrig, har udstedt den 15. november 2017, sagsnummer [...], mod M.B., en slovakisk statsborger, **og Den Europæiske Domstol forelægges et præjudicielt spørgsmål** vedrørende fortolkningen af artikel 1, stk. 1, artikel 6, stk. 1, artikel 8, stk. 1, og artikel 15, stk. 2 og 3), i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13.

juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (EFT 2002, L 190, s. 1), som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 [(EUT 2009, L 81, s. 24) (herefter »rammeafgørelsen«)].

Begrundelse

(1) Krajský súd v Trnave (retten for regionen Trnava, Slovakiet) traf ved kendelse af 17. januar 2019 [...] og ved den berigtigende kendelse af 21. februar 2019 under samme sagsnummer i henhold til § 22, stk. 1, i zákon č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze (lov nr. 154/2010 om europæiske arrestordre), som ændret (herefter »lov om EA«) beslutning om, at den europæiske arrestordre udstedt af anklagemyndigheden i Graz, Republikken Østrig, den 15. november 2017 [...] mod M.B. skulle fuldbyrdes med henblik på retsforfølgning af ham for straffelovsovertrædelsen forsætligt manddrab, jf. § 75 i den østrigske straffelov, direkte begået [**org. s. 2**], jf. § 12, første alternativ, i den østrigske straffelov, hvilket han anklages for at have begået under de følgende faktiske omstændigheder:

1) Den 14. juni 2001 dræbte M.B. og M.D. forsætligt en person ved navn G.V. i kommunen S., idet de handlede bevidst og i fællesskab som umiddelbare gerningsmænd og med en kniv påførte ham et stiksår på rygmarven og med en pistol et skudsår i hovedet.

2) På et ikke nærmere angivet tidspunkt før den 14. juni 2001 foranledigede L.B. M.B. og M.D. til at begå den handling, der beskrives i punkt 1) ovenfor, idet L.B. bad dem dræbe G.V.

3) På et ikke nærmere angivet tidspunkt før den 14. juni 2001 bidrog I.P. til forbrydelsens udførelse, idet han stillede en pistol til M.B.'s og M.D.'s rådighed og ligeledes en bil, og idet han udarbejdede en konkret plan for forbrydelsens udførelse.

(2) Straks efter at denne kendelse var afsagt, appellerede M.B. som den eftersøgte person kendelsen gennem sin valgte forsvarer. I den supplerende begrundelse til støtte for appellen har M.B., bl.a. anført, at de retshåndhavende myndigheder stadig søger at strafforfølge ham i Østrig for en strafbar handling begået uden økonomisk motiv, hvilket opfylder gerningsindholdet i straffelovsovertrædelsen forsætligt manddrab, jf. § 219, stk. 1, i [den slovakiske straffelov] i den udgave, der var gældende indtil 2005, hvilken overtrædelse imidlertid er forældet i henhold til Den Slovakiske Republiks lovgivning. Han har også begrundet den iværksatte appel med, at der i denne sag foreligger en obligatorisk grund til at afslå fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre, jf. § 23, stk. 1, litra. d), i lov om EA, idet forældelsesfristen for den strafferetlige forfølgning, i forbindelse med hvilken fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre er blevet begæret, er udløbet. Appellanten har anfægtet Krajský súds (regional ret) stillingtagen, for så vidt som denne ret i første instans ikke gav

medhold i denne påstand, idet den fastslog, at den pågældende handling ikke retligt kunne kvalificeres som forsætligt manddrab som omhandlet i § 219, stk. 1, i straffeloven i den udgave, der var gældende indtil den 31. december 2005 (for hvilket forældelsesfristen er 10 år), men som forsætligt manddrab som omhandlet i § 219, stk. 2, litra h), i straffeloven i den udgave, der var gældende indtil den 31. december 2005 (for hvilket forældelsesfristen er 20 år), og i denne henseende lagde en skrivelse fra anklagemyndigheden i Graz af 10. januar 2018 til grund, hvoraf det fremgår, at handlingen var motiveret af udbetaling af en livsforsikring, således at der forelå et økonomisk motiv, hvilket begrundede en ændret klassificering til en lovovertrædelse med en længere forældelsesfrist. Han har i denne henseende anført, at anklagemyndigheden i Graz kvalificerede handlingen på samme vis (idet den udvidede handlingen med et økonomisk motiv), men at dette ikke blev tiltrådt af den regionale domstol i Graz. Efter appellants opfattelse er det utilladeligt, at anklagemyndigheden ændrer kvalificeringen af handlingen uden at domstolen også »stadsfæster« denne ændring. Han går derved ud fra den antagelse, at hvis den nationale lovgivning kræver, at en europæisk arrestordre, der udstedes [org. s. 3] af anklagemyndigheden, også skal godkendes af den østrigske domstol, må det også være nødvendigt, at dette skal ske, når faktiske omstændigheder af afgørende betydning for fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre, suppleres.

(3) På grundlag af den ovennævnte appel, som er blevet iværksat rettidigt af den eftersøgte person, har Najvyšší súd Slovenskej republiky (øverste domstol, Den Slovakiske Republik), idet den har efterprøvet de konklusioner i den anfægtede kendelse, som appellanten har bestridt, fastslået følgende:

(4) Den 15. november 2017 udstedte anklagemyndigheden i Graz, Republikken Østrig, en europæisk arrestordre mod M.B., som er statsborger i Den Slovakiske Republik, med henblik på retsforfølgning af ham for straffelovsovertrædelsen forsætligt manddrab, jf. § 75 i den østrigske straffelov, som han angiveligt begik umiddelbart som omhandlet i den østrigske straffelovs § 12, idet M.B. og M.D. bevidst, forsætligt og i fællesskab som umiddelbare gerningsmænd den 14. juni 2001 forsætligt dræbte en person ved navn G.V. i kommunen S., idet de med en kniv påførte ham et knivstik i rygmarven og med en pistol et skudsår i hovedet. Den europæiske arrestordre blev accepteret (godkendt) ved kendelse afsagt af [Landesgericht für Strafsachen Graz (regional domstol i Graz for kriminalsager)] den 20. november 2017 med den begrundelse, der blev anført deri.

(5) Efter anmodning dateret den 4. januar 2018 fra den regionale anklagemyndighed i Trnava meddelte anklagemyndigheden i Graz ved skrivelse af 10. januar 2018 bl.a., at motivet for den kriminelle handling kunne findes i den værdifulde livsforsikring, som drabsofferet havde tegnet med L.B., datteren af hans tidligere livsledsagerske, L.B., som begunstiget. Ifølge anklagemyndigheden i Graz havde efterforskningen vist, at L.B. hyrede M.B., hendes søsters tidligere ven, og M.D. til at begå drabet, som hun bestilte, og som disse to sammen begik, og som de skulle modtage en del af livsforsikringspolicen for.

(6) I henhold til § 3, litra. d), e), g) og k), i lov om EA, forstås i denne lov ved følgende begreber: [d)] europæisk arrestordre - kendelse, der afsiges af en judiciel myndighed i en medlemsstat med henblik på tilbageholdelse og overgivelse af den eftersøgte til denne medlemsstat fra en anden medlemsstat med henblik på strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf, [e)] den udstedende stat – den medlemsstat, hvis judicielle myndighed udstedte den europæiske arrestordre, [g)] den udstedende stats judicielle myndighed – den judicielle myndighed, der i henhold til denne medlemsstats lovgivning er kompetent til at udstede en europæisk arrestordre, og [k)] andre dokumenter – dokumenter udstedt eller begæret af en judiciel myndighed i den udstedende stat eller af en fuldbyrdende judiciel myndighed i en procedure vedrørende en europæisk arrestordre, ud over den europæiske arrestordre, **[org. s. 4]** en anmodning om yderligere samtykke og en anmodning om efterfølgende overgivelse; yderligere oplysninger meddelt eller begæret af en judiciel myndighed i den udstedende stat eller den fuldbyrdende judicielle myndighed med henblik på at supplere de obligatoriske dele af den europæiske arrestordre skal ikke anses for andre dokumenter.

§ 19, stk. 5, i lov om EA bestemmer, at hvis de oplysninger, den judicielle myndighed i den udstedende stat har fremsendt i den europæiske arrestordre, ikke er tilstrækkelige til, at der kan træffes afgørelse om dens fuldbyrdelse, herunder navnlig når den europæiske arrestordre ikke indeholder alle de obligatoriske elementer og oplysninger, som er nødvendige for, at afgørelsen kan træffes, eller hvis det er åbenbart, at arrestordren er udstedt af en judiciel myndighed, der ikke har kompetence til dette, eller hvis den retlige kvalificering af handlingen som en lovovertrædelse, der giver anledning til overgivelse, men som ikke er genstand for kontrol af dobbelt strafbarhed, er åbenbart fejlagtig, skal den offentlige anklager anmode den judicielle myndighed i den udstedende stat om supplerende oplysninger. Han kan også fastsætte en passende frist for meddelelsen af disse oplysninger, henset til de tidsfrister, der gælder for udstedelsen af en afgørelse vedrørende fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre i henhold til § 24.

§ 22, stk. 4, i lov om EA bestemmer, at hvis det under sagsbehandlingen godtgøres, at der i henhold til § 23, stk. 1, er grundlag for at nægte fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, skal domstolen træffe afgørelse om, hvorvidt den europæiske arrestordre skal fuldbyrdes. Hvis det under sagsbehandlingen godtgøres, at der foreligger grunde til at nægte fuldbyrdelse, jf. § 23, stk. 2, kan domstolen undlade at fuldbyrde den europæiske arrestordre.

I henhold til § 23, stk. 1, litra e), i lov om EA, skal fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre nægtes, hvis den fuldbyrdende judicielle myndighed finder, at den strafferetlige forfølgning eller fuldbyrdelsen af frihedsstraffen i forhold til den eftersøgte person er forældet under slovakisk ret, og at retsforfølgelse af lovovertrædelsen er omfattet af de slovakiske myndigheders jurisdiktion i henhold til Den Slovakiske Republiks lovgivning.

I henhold til § 16, stk. 1, i Trestný zákon (straffeloven) [zákon č. 140/1961 (lov nr. 140/1961), i den udgave, der var gældende indtil den 1. august 2001 (herefter

»straffeloven«), skal en handling strafbarhed vurderes på grundlag af gældende lovgivning på det tidspunkt, handlingen blev begået; handlingen skal kun bedømmes i lyset af efterfølgende lovgivning, hvis det er mere fordelagtigt for gerningsmanden.

I henhold til straffelovens § 18 skal en handling strafbarhed, når den er begået i udlandet af en person, der er statsborger i Den Slovakiske Republik, eller en statsløs person, **[org. s. 5]**, der har sædvanligt opholdssted på Den Slovakiske Republiks område, eller en udenlandsk statsborger, der har sædvanligt opholdssted på Den Slovakiske Republiks område, også vurderes på grundlag af slovakisk ret.

I henhold til straffelovens § 67, stk. 1, litra a) og b), skal en handling strafbarhed ophøre ved udløbet af en frist på [a)] tyve år i tilfælde af lovovertrædelser, for hvilke denne lov udtrykkeligt tillader pålæggelse af en ekstraordinær straf, og [b)] ti år når den maksimale frihedsstraf er på mindst 10 år.

I henhold til straffelovens § 219, stk. 1, idømmes den, der forsætligt dræber en anden person, en frihedsstraf på mellem 10 og 15 år.

I henhold til straffelovens § 219, stk. 2, litra h), idømmes en gerningsmand, der har begået en strafbar handling som omhandlet i stk. 1 med det formål at opnå økonomisk vinding eller for at skjule eller lette begåelsen af en anden lovovertrædelse, eller af andre særlig straffeværdige grunde, en frihedsstraf på mellem 12 og 15 år.

I henhold til rammeafgørelsens artikel 1, stk. 1, er den europæiske arrestordre en retsafgørelse truffet af en medlemsstat med det formål, at en anden medlemsstat anholder og overgiver en eftersøgt person med henblik på strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.

Ifølge ordlyden af rammeafgørelsens artikel 6, stk. 1, er den udstedende judicielle myndighed den judicielle myndighed i den udstedende medlemsstat, der i henhold til denne medlemsstats lovgivning er kompetent til at udstede en europæisk arrestordre.

I henhold til rammeafgørelsens artikel 8, stk. 1, litra d) og e), skal den europæiske arrestordre indeholde følgende oplysninger i overensstemmelse med formularen i bilaget: [d)] lovovertrædelsens karakter og retlige beskrivelse, navnlig i relation til artikel 2, og [e)] en beskrivelse af, under hvilke omstændigheder lovovertrædelsen er begået, herunder tidspunkt, sted og omfang af den eftersøgte deltagelse heri.

Rammeafgørelsens artikel 15, stk. 2, bestemmer, at hvis den fuldbyrdende judicielle myndighed finder, at de oplysninger, den udstedende medlemsstat har fremsendt, ikke er tilstrækkelige til, at den kan træffe afgørelse om overgivelsen, anmoder den om straks at få de nødvendige supplerende oplysninger, navnlig i forbindelse med artikel 3-5 og 8, og kan fastsætte en tidsfrist for fremsendelsen af disse oplysninger under hensyn til nødvendigheden af at **[org. s. 6]** overholde

fristerne i artikel 17. I henhold til rammeafgørelsens artikel 15, stk. 3, kan den udstedende judicielle myndighed til enhver tid fremsende supplerende nyttige oplysninger til den fuldbyrdende judicielle myndighed.

Den Europæiske Unions Domstol fastslog i dom af 27. maj 2019, OG og PI (anklagemyndighederne i Lübeck og Zwickau), C-508/18 i C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, at begrebet »den udstedende judicielle myndighed« som omhandlet i artikel 6, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at det ikke omfatter en medlemsstats anklagemyndighed, der i forbindelse med vedtagelsen af en afgørelse om udstedelse af en europæisk arrestordre risikerer direkte eller indirekte at blive underlagt individuel styring eller instruktion fra den udøvende magt, såsom en justitsminister.

Den Europæiske Unions Domstol fastslog i dom af 9. oktober 2019, NJ, C-489/19 PPU, EU:C:2019:849, at begrebet »europæisk arrestordre« i artikel 1, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at dette begreb omfatter europæiske arrestordrer, der udstedes af en medlemsstats anklagemyndigheder, selv om disse anklagemyndigheder risikerer direkte eller indirekte at blive underlagt individuel styring eller instruktion fra den udøvende magt, såsom en justitsminister, i forbindelse med udstedelsen af disse arrestordrer, forudsat at disse arrestordrer – for at kunne fremsendes af disse anklagemyndigheder – skal bevilges af en ret, som uafhængigt og objektivt, idet den har indsigt i alle straffesagens sagsakter, hvori indgår akter vedrørende individuel styring eller instruktion fra den udøvende magt, kontrollerer om betingelserne for udstedelsen af arrestordrerne er opfyldt, og om de er forholdsmæssige, idet den herved træffer en selvstændig afgørelse, som bevirker, at arrestordrerne bliver endelige.

(8) Henset til det ovenfor anførte er den øverste domstol ikke i tvivl om, at den europæiske arrestordre, der er udstedt mod appellantens anklagemyndigheden i Graz, og som efterfølgende er blevet godkendt af straffedomstolen i Graz, udgør en europæisk arrestordre som omhandlet i rammeafgørelsens artikel 1, stk. 1. Imidlertid er en strafforfølgning af den eftersøgte person ifølge beskrivelsen af de omstændigheder, hvorunder den lovovertrædelse, som ligger til grund for den europæiske arrestordre mod appellantens anklagemyndigheden, skal bære begået, således som disse omstændigheder fremgår af arrestordren, og som godkendt af domstolen, forældet i henhold til Den Slovakiske Republiks lovgivning. Retten i første instans nåede frem til det modsatte synspunkt, men kun på grundlag af supplerende oplysninger, som blev fremsendt af anklagemyndigheden i Graz, uden at disse dog var blevet godkendt af den relevante retsinstans, og idet disse oplysninger supplerer beskrivelsen af handlingen, således at den eftersøgte skal have begået lovovertrædelsen [org. s. 7] med henblik på at opnå økonomisk fordel. Eftersom den østrigske anklagemyndighed ikke opfylder de krav om objektivitet og uafhængighed, som finder anvendelse ved udstedelsen af en europæisk arrestordre (Den Europæiske Unions Domstols dom af 9.10.2019, NJ, C-489/19 PPU, EU:C:2019:849, præmis 40), er appellantens spørgsmål om, hvorvidt de supplerende oplysninger, som den østrigske anklagemyndighed har fremsendt, også skulle have været godkendt af den østrigske domstol, når de med henblik på

den fuldbyrkende judicielle myndigheds afgørelse på afgørende vis supplerer, henholdsvis ændrer, indholdet af den europæiske arrestordre, som blev godkendt af domstolen, efter den øverste domstols opfattelse begrundet.

(9) Henset til det ovenfor anførte er den øverste domstol nået til den konklusion, at en fortolkning af EU-lovgivningen er nødvendig for afgørelsen af den verserende retssag, og den har således truffet afgørelse om at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

Finder de krav, der er fastsat i artikel 1, stk. 1, og artikel 6, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584, som en europæisk arrestordre skal opfylde, også anvendelse i forhold til supplerende oplysninger, der fremsendes i henhold til denne rammeafgørelses artikel 15, stk. 2, når de med henblik på den fuldbyrkende judicielle myndigheds afgørelse væsentligt supplerer eller ændrer indholdet af den oprindeligt fremsendte europæiske arrestordre?

[...] [meddelelse om mulighed for appel]

Bratislava, den 26. november 2019

[...]

[Underskrifter]

ARBEJDSDOKUMENT